

Dictamen núm. 9/2022 relatiu al projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals de funcionament dels serveis d'orientació professional i es regulen els requisits que aquests serveis han d'acreditar per a la inscripció posterior en el Registre d'entitats i els serveis d'orientació professional i els serveis complementaris.

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 3 de maig de 2022 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball, relativa al projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals de funcionament dels serveis d'orientació professional i es regulen els requisits que aquests serveis han d'acreditar per a la inscripció posterior en el Registre d'entitats i els serveis d'orientació professional i els serveis complementaris. A la sol·licitud de dictamen registrada, el conseller d'Educació i Formació Professional va sol·licitar l'emissió del dictamen amb caràcter urgent.

Segon. El dia 9 de maig de 2022 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe de la directora del Servei d'Ocupació de les Illes Balears sobre la necessitat i oportunitat d'elaborar per al procediment d'urgència un Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i es regulen els requisits per acreditar els serveis d'orientació professional per a la seva posterior inscripció en el Registre d'entitats i els serveis d'orientació professional i els serveis complementaris.
2. Resolució del conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball per la qual s'inicia el procediment d'elaboració del Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i es regulen els requisits per acreditar els serveis d'orientació professional per a la seva posterior inscripció en el Registre d'entitats i els serveis d'orientació professional i els serveis complementaris i es designa l'òrgan responsable de tramitar-lo.
3. Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu (primera versió).
4. Primer esborrany del Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i es regulen els requisits per acreditar els serveis d'orientació professional per a la seva posterior inscripció en el Registre d'entitats i els serveis d'orientació professional i els serveis complementaris (versions catalana i castellana).
5. Publicació al Butlletí Oficial de les Illes Balears del tràmit d'informació pública del Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i es regulen els requisits per acreditar els serveis d'orientació professional per a la seva posterior inscripció en el Registre d'entitats i els serveis d'orientació professional i els serveis complementaris (BOIB núm. 38, de 17 de març de 2022).
6. Tràmit d'audiència a les conselleries de l'administració autonòmica, per mitjà de les secretaries generals, als ajuntaments, mitjançant la Federació d'Entitats Locals de les

Illes Balears, als consells insulars, i a la resta d'entitats que es puguin veure afectades per l'aprovació de la norma, així com els justificants de la seva recepció.

7. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
8. Certificat emès per la cap del Negociat II de la Direcció General de Participació, Transparència i Voluntariat, relatiu a la publicació a la pàgina web de participació ciutadana, de l'enllaç al tràmit d'audiència i informació pública.
9. Diligència relativa a les observacions presentades, de manera telemàtica, durant els tràmits d'audiència i d'informació pública.
10. Durant els tràmits d'audiència i d'informació pública han presentat al·legacions les següents entitats:
 - Conselleria de Salut i Consum.
 - Conselleria de Presidència, Funció Pública i Igualtat.
 - Consell Insular d'Eivissa.
11. Informe d'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.
12. Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu (segona versió).
13. Segon esborrany del Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i es regulen els requisits per acreditar els serveis d'orientació professional per a la seva posterior inscripció en el Registre d'entitats i els serveis d'orientació professional i els serveis complementaris (versions catalana i castellana).
14. Ofici del conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball, en virtut del qual sol·licita el dictamen preceptiu relatiu al projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i es regulen els requisits per acreditar els serveis d'orientació professional

per a la seva posterior inscripció en el Registre d'entitats i els serveis d'orientació professional i els serveis complementaris.

Quart. El 5 de maig de 2022, el president del Consell Econòmic i Social va dictar una resolució per la qual es va declarar la urgència en la tramitació del procediment per a l'aprovació del dictamen corresponent.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió permanent. Aquest òrgan, aprova finalment el dictamen el dia 23 de maig de 2022.

II. Contingut del projecte de decret

I.- El projecte de decret tramés per a dictamen consta d'una part expositiva (preàmbul), una part dispositiva composta per 9 articles i una part final formada per una disposició addicional i dues disposicions finals.

El preàmbul de la norma comença explicant com per mitjà del Reial decret 1268/2001, de 29 de novembre, l'Administració de l'Estat va traspasar a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears les competències en matèria de gestió del treball, de l'ocupació i de la formació, que anteriorment gestionava l'Institut Nacional d'Ocupació, de conformitat amb l'article 12.15 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, (actualment, article 32.11), competències que es varen assumir per mitjà del Decret 136/2001, de 14 de desembre, d'assumpció i distribució de les competències transferides de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 136, de 27 de desembre).

A continuació, indica que d'acord amb l'assumpció d'aquestes competències, es va dictar la Llei 7/2000, de 15 de juny, de creació del Servei d'Ocupació de les Illes Balears, modificada en diverses ocasions, la darrera de les quals és mitjançant la disposició final setena de la

Llei 13/2014, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2015. S'hi disposa que el SOIB té com a finalitat planificar, gestionar i coordinar les polítiques d'ocupació, amb funcions concretes d'informació, d'orientació i d'intermediació en el mercat laboral, i també fomentar l'ocupació en tots els seus vessants i desenvolupar la formació professional per a l'ocupació.

Respecte a la competència de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears sobre la matèria objecte de regulació, l'article 32.11 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en els termes que estableixin les lleis i les normes reglamentàries que, en desplegament de la seva legislació, dicti l'Estat, la funció executiva, entre d'altres, en matèria de "*Legislació laboral. Formació professional contínua*". Tot seguit, l'article 85.2 de l'Estatut d'autonomia determina que, en les competències especificades a l'article 32, la potestat executiva de la Comunitat Autònoma "*pot anar acompanyada de la potestat reglamentària quan sigui necessària per a l'execució de la normativa de l'Estat*".

En aquest sentit, l'article 46 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, estableix que correspon al Govern exercir la potestat reglamentària en les matèries que li són pròpies, mitjançant l'aprovació pel Consell de Govern de disposicions de caràcter general, en els termes que estableix l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. Seguidament, l'article 47 de la Llei hi afegeix que les disposicions reglamentàries adopten la forma de decret si són aprovades pel Govern.

Finalment, i d'acord amb el que preveu l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i l'article 49 de la Llei 1/2019, explica com aquest projecte s'ajusta als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, qualitat i simplificació.

II. Pel que fa a la part dispositiva del projecte normatiu, aquest s'estructura 9 articles diferents:

L'article 1 del projecte normatiu fixa l'objecte, que és regular els principis generals de funcionament dels serveis d'orientació professional i els requisits que aquests serveis han de complir per ser acreditats i, posteriorment, inscrits en el Registre d'entitats i els serveis d'orientació professional i els serveis complementaris.

L'article 2 preveu els principis generals de funcionament dels serveis d'orientació professional.

L'article 3 recull tot un llistat de definicions als efectes d'aquest Decret.

L'article 4 la definició i tipologia de col·lectius que s'han d'atendre en el serveis d'orientació professional.

L'article 5 estableix les condicions funcionals.

L'article 6 fa referència als recursos humans i els perfils professionals.

L'article 7 preveu les ràtios mínimes per unitat d'orientació.

L'article 8 fa esment a les instal·lacions, mitjans i infraestructures.

L'article 9 recull la documentació específica per presentar juntament amb la sol·licitud.

III. Quant a la part final, aquesta es troba formada per una disposició addicional i dues disposicions finals.

La disposició addicional primera estableix que les referències genèriques a les formes masculines expressades al llarg del text, s'han d'entendre fetes al gènere masculí i femení.

Respecte a les disposicions finals, la primera faculta el conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball perquè dicti les disposicions necessàries per desplegar aquest Decret en l'àmbit de les competències del Govern de les Illes Balears, i la segona determina la seva entrada en vigor.

III. Observacions generals

Primera. La Llei 12/2018, de 15 de novembre, de serveis a les persones en l'àmbit social a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears estableix els principis bàsics de la contractació, la concertació i la cooperació directa dels serveis a les persones en l'àmbit social que formalitzin les administracions públiques amb la finalitat de proveir uns serveis de qualitat a la ciutadania. En aquest sentit, dins el concepte de serveis a les persones en l'àmbit social s'hi inclou el servei d'orientació professional recollit en la cartera comuna del serveis a les persones en l'àmbit social del Sistema Nacional d'Ocupació, adreçat a col·lectius especialment vulnerables, com ara els col·lectius amb discapacitat, col·lectius amb dificultats especials d'inserció laboral, persones amb diagnòstic de salut mental, entre d'altres. El servei d'orientació professional està definit a l'article 8.1 del Reial decret 7/2015, de 16 de gener, pel qual s'aprova la Cartera Comuna de Serveis del Sistema Nacional d'Ocupació, i té com a objectius ajudar les persones usuàries a millorar la seva ocupabilitat, promoure'n la carrera professional i facilitar-ne la contractació o orientació cap a l'autoocupació.

En aquest ordre de coses, la Llei 12/2018 abans esmentada disposa que les administracions competents de les Illes Balears, per complementar el sistema públic i garantir una adequada equitat i qualitat de les prestacions incloses a la cartera de serveis o del servei d'orientació professional, podran encomanar la prestació dels serveis esmentats de la seva competència mitjançant el sistema d'acció concertada. El règim d'acció concertada és una opció organitzativa que permet concertar la prestació de serveis socials amb entitats no lucratives del Tercer Sector d'Acció Social i, si escau, entitats del sector privat, amb l'opció que quan hi hagi condicions d'eficàcia, qualitat anàlogues i costos, les administracions públiques per a l'establiment de concerts donaran prioritat a les entitats sense ànim de lucre.

Segona. Pel que fa a la tramitació urgent sol·licitada, l'òrgan competent va sol·licitar l'emissió del dictamen amb caràcter urgent sota el pretext de donar compliment al mandat del legislador autonòmic recollit en la disposició final segona de la Llei 12/2018, de 15 de novembre, de serveis a les persones en l'àmbit social de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que estableix que en el termini màxim de divuit mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Govern de les Illes Balears ha d'aprovar el reglament de creació i les normes de funcionament del registre d'entitats per poder optar a l'acció concertada dels serveis d'orientació professional, així com els requisits per a l'acreditació prevista a la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 5 d'aquesta llei.

Tercera. El conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball es troba legitimat per a sol·licitar aquest dictamen, amb caràcter preceptiu, d'acord amb el que disposa l'article 2.1.a) de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i l'article 31 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament.

IV. Observacions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, aquest s'ha elaborat amb correcció i s'han seguit tots els tràmits exigits fins al moment de la sol·licitud del dictamen. Així, a la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu es justifica l'absència del tràmit de consulta pública prèvia ja que es tracta d'un procediment normatiu que s'ha tramitat per la via urgent. A continuació, d'acord amb l'article 58 de la Llei 1/2019, en la fase d'audiència i d'informació pública s'ha donat participació a les conselleries de l'Administració autonòmica, als consells insulars i als ajuntaments, mitjançant la Federació d'entitats locals de les Illes Balears. També consta l'audiència als interessats directament i per mitja de les organitzacions representatives.

No obstant l'anterior, crida l'atenció el fet que s'hagi donat audiència directa a les organitzacions sindicals que tenen la condició de més representatives, així com a

l'organització empresarial CAEB, però s'hagi exclòs d'aquest tràmit a l'organització empresarial PIMEB, ja que ambdues organitzacions empresarials gaudeixen d'aquesta condició en l'àmbit de la Comunitat Autònoma. En aquest cas, entenem que en la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu s'hauria de justificar aquest criteri.

Segona. En relació a la part expositiva de la norma, l'article 47.4 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, exigeix que les disposicions reglamentàries incloguin un preàmbul que expressi la finalitat de les mesures adoptades en la regulació i el marc normatiu en què s'insereix.

D'aquesta manera, entenem que, en general, el preàmbul compleix amb totes aquestes delimitacions, atès que fixa el seu objecte; delimita la normativa vigent en la matèria; en defineix la finalitat, i justifica la necessitat de la regulació, tot i que, es considera que, per completar el marc normatiu en el qual s'insereix la proposta normativa, s'hauria de fer esment a l'article 149.1.7a de la Constitució espanyola, segons el qual l'Estat té la competència exclusiva en la matèria de legislació laboral, sense perjudici que sigui executada pels òrgans de les comunitats autònomes.

Tercera. En relació al contingut del projecte de decret, farem les següents observacions per tal de millorar-ne el text i la seva comprensió:

- En primer lloc, pel que fa als principis generals de funcionament dels serveis d'orientació professional que recull l'**article 2** del projecte normatiu, es proposa fer referència també al principi de transparència, per tal de què qualsevol ciutadà pugui accedir a la informació relativa a la prestació d'aquests serveis, conforme amb els procediments prèviament establerts, i al principi de prohibició de discriminació per raons de sexe, religió i raça.
- A continuació, es considera adequat reiterar les al·legacions que va formular la Conselleria de Salut i Consum en el tràmit d'audiència, relatives a què el concepte de

persona en risc d'exclusió social es troba repetit als apartats a) i b) de l'**article 4**. En aquest sentit, si bé és cert, tal i com assenyala l'òrgan promotor de la norma a la memòria d'anàlisi d'impacte, que aquests apartats fan referència a dos col·lectius de persones diferents, d'una banda, persones amb dificultats especials d'inserció laboral, inscrites en el SOIB com a demandants d'ocupació (lletra a), i de l'altra, persones joves en risc d'exclusió social i amb dificultats especials d'inserció laboral, majors de 16 anys i menors de 30 anys, inscrites en el SOIB com a demandants d'ocupació (lletra b), entenem que no és necessari introduir aquesta reiteració i que seria suficient incloure aquest concepte a l'article 3 relatiu a les definicions generals.

- D'altra banda, l'**article 5.3** preveu una sèrie d'activitats que es podran aplicar en cada itinerari personalitzat d'inserció, en funció de la situació de cada persona usuària i de la peculiaritat del col·lecti, no obstant això, d'acord amb l'article 8.2 del Reial decret 7/2015, sembla que aquestes activitats s'han de dur a terme pels serveis d'orientació de manera preceptiva.
- En un altre ordre de coses, respecte a les titulacions necessàries per al personal del servei d'orientació professional previstes a l'**article 6**, considerem recomanable que s'incloguin o reconeguin als professionals que disposin de Cicles Formatius de Grau Superior en especialitats relacionades amb aquests perfils, la qual cosa, mantindria la seva coherència amb el mandat de donar més valor a la formació professional previst pel legislador autonòmic a l'exposició de motius de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears.
- Seguidament, creiem que les ràtios previstes a l'**article 7** són insuficients per donar una resposta adequada a les persones objecte d'aquest servei, per la qual cosa, es proposa una millora d'aquestes amb la finalitat de garantir una millor prestació dels serveis.

- Finalment, pel que fa al contingut de la **disposició addicional primera** relativa a les formes de gènere gramatical, es suggereix que es revisi el text la norma perquè no s'utilitzi un llenguatge discriminatori per raó de gènere, i que es procuri un llenguatge inclusiu on es nomeni amb masculí i femení.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals de funcionament dels serveis d'orientació professional i es regulen els requisits que aquests serveis han d'acreditar per a la inscripció posterior en el Registre d'entitats i els serveis d'orientació professional i els serveis complementaris, i sol·licita al Govern de les Illes Balears que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

El secretari general

Josep Valero González

Vist i plau
El president

Rafel Ballester Salvà